

รูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

Self - Development Model of Teachers in Learning Management in the 21st
Century under The Secondary Educational Area Office Surat Thani

จุฑามาศ เมืองม่วง¹, บรรจง เจริญสุข², ญาณิศา บุญจิตร์³

Juthamat Mueangmuang, Banjong Jaroensuk, Yanisa Boonchit

Received & March 30, 2020 & Revise July 22, 2021 & Accepted September 22, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู 2) พัฒนารูปแบบการพัฒนาตนเองของครู 3) ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาตนเองของครู ในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 334 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการพรรณนาเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการจัดการเรียนรู้ 2) ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มี 6 องค์ประกอบได้แก่ (1) หลักการของรูปแบบ (2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (3) เป้าหมายของรูปแบบ (4) วิธีการพัฒนา (5) สารการพัฒนา และ (6) ผลการพัฒนา 3) ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 4) ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ, การพัฒนาตนเองของครู, การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

¹ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี Suratthani Rajabhat University

Email : thachana_School@hotmail.com

² ที่ปรึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

³ ที่ปรึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Abstract

The objectives of this study were: 1) to study the problems of learning management in the 21st century of teachers, 2) to develop the self-development model of teachers, and 3) to assess the suitability and feasibility of the self-development model of teachers in the 21st century. The sample of the study were 334 teachers in schools under The Secondary Educational Area Office Surat Thani. Data were collected by a questionnaire on problems of learning management in the 21st century. The data were analyzed by mean, standard deviation, and content description.

The research findings were as follows. 1) The problems of learning management in the 21st century of the teachers in overall and each aspect were high ranked in descending order: learning management planning, use of learning management materials, assessment and evaluation, and learning management, respectively. 2) The result of the self-development of the teachers consisted of six components: (1) rationale, (2) objective, (3) goal, (4) development method, (5) development essence, and (6) development result. 3) The overall assessment of the suitability and feasibility of the model was high. 4) The result of the use of the model showed that the overall performance was high.

Keywords : model development, self-development of teacher, learning management in the 21st century

บทนำ

การพัฒนาการศึกษาไทยเพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นการสร้างสังคมแห่งปัญญาในการจัดการเรียนรู้เน้นที่ต่อยอดองค์ความรู้ ทักษะชีวิต ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้มีคุณภาพการศึกษารอบด้านเป็นเรื่องยาก เพราะสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นด้านการจัดการเรียนรู้อย่างพบปัญหาแตกต่างกัน เช่น ครูขาดทักษะการใช้เทคโนโลยี ผู้เรียนขาดการคิดวิเคราะห์ ผู้เรียนไม่กล้าแสดงออก ครูเป็นตัวกลางหรือผู้นำในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนไม่ครบชั้นเรียนครูสอนแต่ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงและที่สำคัญความสามารถในการต่อยอด และหาประโยชน์ทางเทคโนโลยีของเด็กในการดำเนินชีวิตนับเป็นสิ่งสำคัญ (Wichan Panich. (2012) จากปัญหาและความต้องการของผู้เรียนที่เปลี่ยนไป การจัดการศึกษาจึงต้องเริ่มต้นที่การพัฒนาปัญญาของผู้เรียนเป็นตัวตั้งให้เขารู้จักคิด วิเคราะห์ และคิดสังเคราะห์ และเน้นให้มีผลงานเกิดขึ้นจากผู้เรียนไม่ว่าผลงานนั้นจะเป็นผลงานวิชาการ ผลงานประดิษฐ์ ผลงานสร้างสรรค์ต่าง ๆ ดังนั้นก็ต้องมีผลผลิตออกมาโดยชัดเจน นอกจากนั้นผลผลิตที่ออกอาจจะต้องเป็นผลผลิตที่ก่อให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ด้วยพร้อมกันไป ไม่ใช่เพียงแต่ลอกเลียนแบบคนอื่นมาในขณะที่รู้จัก

คิดสร้างสรรค์ และมีผลงานแล้วนั้น ก็จะต้องมีความรับผิดชอบด้วย เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญของการใช้ชีวิตและพัฒนาสังคมควบคู่กันไป นั่นคือการศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อการคิดวิเคราะห์ และการสร้างสิ่งใหม่ๆ ให้กับตัวผู้เรียนและสังคมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือของการสร้างและสร้างอย่างสร้างสรรค์แท้จริงเพื่อร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในศตวรรษที่ 21 ครูต้องเอาใจใส่ผู้เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักในการเรียนรู้ สนุกกับการเรียนรู้กระตุ้นให้อยากเรียนรู้ ครูต้องยึดหลักสอนน้อย เรียนมาก ต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้ ที่ครูต้องออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำแล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจและสมองของตนเอง การติดตามผลการศึกษาเพื่อปวงชน พบว่า ประเทศไทยยังมีความเหลื่อมล้ำการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเยาวชนจำนวนมากยังคงออกจากโรงเรียนไป ทักษะพื้นฐานซ้ำกว่าคนอื่น ความจำเป็นต้องปลูกฝังการเรียนรู้ เช่น ทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานของนักเรียน ความรู้ความสามารถในทักษะอาชีพซึ่งจะช่วยพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (UNESCO, 2015 : 12)

นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ เลขาธิการมูลนิธิสตรี้ - สฤตดิวงศ์ ได้ชี้ให้เห็นว่าศตวรรษที่ 21 นี้เป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวนความรู้เพิ่มขึ้นมหาศาลอย่างรวดเร็วทุกวัน ดังนั้นผู้เรียนที่ท่องเก่ง เรียนเก่ง อย่างเดียวไม่เพียงพอ แต่ต้องเป็นผู้เรียนรู้ที่ใฝ่รู้ อยากเรียนรู้ของใหม่และวิธีวิธีที่เรียนรู้ด้วยนั้นจึงมีทักษะการเรียนรู้ที่เรียกว่า Learning Skills พร้อมกันนั้นผู้เรียนมีทักษะการใช้ชีวิตที่ดีที่เรียกว่า Life Skills และในประเด็นที่คล้ายคลึงกัน ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช ประธานกรรมการมูลนิธิสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคมได้กล่าวถึงผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ว่าต่างจากยุคเก่าอย่างมาก คือ ผู้เรียนยุคใหม่ ความรู้มากและเข้าถึงความรู้ได้ง่าย เพราะฉะนั้น การเรียนในห้องเรียนจึงอยากมากที่ผู้เรียนจะสนใจเพราะมีเรื่องอื่น ๆ ที่สำคัญกว่า วิธีการสร้างการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูต้องไม่เพียงแต่เอาใจใส่ผู้เรียนเท่านั้นยังต้องมีทักษะในการ “จุดไฟ” ในใจของผู้เรียนให้รักการเรียนรู้ให้สนุกกับการเรียนการรู้หรือให้การเรียนรู้สนุก และกระตุ้นให้อยากเรียนรู้ต่อไปครูจะต้องยึดหลัก “สอนน้อยเรียนมาก” (Teach Less Learn More) กล่าวว่าการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน ครูต้องตั้งคำถามและตอบได้ว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรและเพื่อให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งเหล่านั้น ครูจะต้องทำอะไรหรือไม่ทำอะไรบ้าง ในสภาพการณ์เช่นนี้ ครูยังมีความสำคัญมาก และท้าทายครูทุกอย่างที่สุดที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบไม่ขาดทักษะสำคัญ (Wichan Panich. (2012).

การส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นการส่งเสริมเพื่อให้เยาวชนได้พัฒนาตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมในแข่งขันทางธุรกิจทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ แต่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจในประเทศส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงเทคโนโลยี การบริหารจัดการ และการลดต้นทุนในการผลิตมากกว่าที่จะให้ความสำคัญกับ “คน” และการปรับปรุงด้านการจัดการ ด้านแรงงานสัมพันธ์ให้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงระดับเทคโนโลยีการผลิต และพบว่าสถานประกอบการจำนวนมากประสบปัญหาความขัดแย้งทางแรงงานทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ทั้งที่เป็นความขัดแย้งในลักษณะกลุ่มก้อนของลูกจ้างกับนายจ้างและสิ่งที่เป็นปัญหาในสถาบันการศึกษา คือ วิชาและหลักสูตรที่เปิดสอนใน

สถาบันการศึกษานั้น อาจไม่สอดคล้องกับความเป็นไปของโลกประเทศและสังคม มีบัณฑิตที่ยังตกงานหางานทำไม่ได้ รวมทั้งมีเสียงสะท้อนจากผู้ประกอบการในเรื่องของการสรรหาพนักงานที่เหมาะสมและมีคุณภาพกับงานนั้นยากขึ้น เยาวชนต้องตระหนักในเรื่องการพัฒนาตนเอง นอกจากสาขาวิชาที่ตนเองเรียน ต้องศึกษาพัฒนาความรู้ของตนเองในวิชาชีพอื่นหาวิชาชีพเสริม เช่น การไปฝึกทำงานที่ตนเองชอบหรือช่วยธุรกิจทางบ้าน เพื่อเพิ่มทักษะอาชีพรองรับจากการว่างงาน (Wiriya Ruechai Panich. (2014)

ทักษะแห่งอนาคตใหม่ในศตวรรษที่ 21 (21ST Century Skills) เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนคนไทยในฐานะการเป็นพลเมืองของโลก ที่มีการดำรงชีวิตท่ามกลางโลกแห่งเทคโนโลยีโลกของเศรษฐกิจและการค้า โลกาภิวัตน์กับเครือข่ายความสมดุลของสิ่งแวดล้อมและพลังงาน ความเป็นสังคมเมือง ความเป็นสังคมผู้สูงอายุ และความเป็นโลกส่วนตัวอยู่กับตัวเองซึ่งคนไทยยังติดกับดักและวังวนของการเป็นผู้ใช้ผู้บริโภคและผู้ซื้อขาดการประมาณตนในการใช้ให้เหมาะสมพอเพียงต่อเนื้อหาทางนตกเป็นทาสทางความคิด ไม่สามารถเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาต่อยอดการใช้งาน และก้าวไม่ผ่านไปสู่การเป็นผู้คิดนวัตกรรมสร้างและผลิตภัณฑ์ นำไปใช้เพื่อดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีคุณภาพ อย่างเหมาะสม พอเพียง ตามลักษณะการใช้งาน นำไปสู่การแลกเปลี่ยนให้สังคมและประเทศอื่นใช้งาน เกิดการสร้างกลยุทธ์การขายในลักษณะอาชีพต่าง ๆ ที่มีเทคโนโลยีสอดแทรกเข้าไปในระบบการทำงานและการดำรงชีวิตเกิดเป็นธุรกิจและการประกอบการ สร้างดุลด้านการค้าในเวทีการแข่งขันที่มีการส่งสารรับสารในความเป็นโลกาภิวัตน์สร้างเครือข่ายพันธมิตรทางการค้าและการแลกเปลี่ยนจำหน่ายสินค้าที่มีการกีดกันของกลุ่มพันธมิตรกับประเทศที่มีผู้ผลิตที่ไม่คำนึงถึงความสมดุลของสภาพแวดล้อมและพลังงานสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตท่ามกลางการเกิดการเปลี่ยนแปลง ความเป็นสังคมเมืองแทรกอยู่ในความเป็นชนบท มีการใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกมีการรับ - ส่งข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ แบบเข้าถึงทุกที่ทุกเวลาอย่างกว้างขวางข้อมูลโดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้คนอายุยืนขึ้นเกิดเป็นสังคมคนแก่มีสัดส่วนกับคนวัยทำงานเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และภายใต้ความเป็นโลกเทคโนโลยี และโลกาภิวัตน์ คนขาดกาลเทศะการใช้เทคโนโลยี ที่มีการผลิตและพัฒนาใช้งานอย่างต่อเนื่องเกิดเป็นสังคมก้มหน้า สิ่งเหล่านี้เป็นโจทย์ที่จะจัดการศึกษารองรับความเป็นศตวรรษที่ 21 กันอย่างไรเพื่อให้คนไทยมีคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ที่สามารถปรับตัวได้อย่างชาญฉลาดเท่าทัน มีภาวะความเป็นผู้นำด้านการงานที่สามารถขึ้นนำตนเองในการพัฒนาการสร้างงานและอาชีพ และตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีสติและด้านศีลธรรมที่ให้ความเคารพซึ่งกันและกันมีความซื่อสัตย์และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่า (สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย Office of Higher Secondary Education. (2017)

การกำหนดความสำคัญในการจัดการศึกษาและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งบทบาทการศึกษาปัจจุบัน การจัดการศึกษาทุกระดับเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง จึงจำเป็นต้องบูรณาการทั้งด้านศาสตร์ต่าง ๆ และยังมี การบูรณาการการเรียนในห้องเรียนและชีวิตจริง (นันทวัน จันทร์กลิน (Nantawan Chanklin. (2014) ได้

กล่าวว่าการศึกษาศตวรรษที่ 21 เป็นการเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึงเพราะโลกเปลี่ยนสิ่งรอบข้างเปลี่ยน คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะที่สูงในการเรียนรู้และปรับตัว ครูเพื่อศิษย์ต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้ด้วย และในขณะเดียวกันต้องมีทักษะในการทำหน้าที่ครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งไม่เหมือนการทำหน้าที่ครูในศตวรรษที่ 20 หรือ 19 ที่ยังมีการเรียนการสอนที่ล้าสมัย และใช้ทักษะการสอนเดิม ๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกน้อย โดยยังยึดครูผู้สอนเป็นหลักในส่วนใหญ่ท่ามกลางกระแสการปฏิรูปการศึกษาของโลก (Ken Kay, 2012 : 40-43) เสนอกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไม่ได้เป็นเพียงแค่การปฏิรูประบบการศึกษา หลักสูตร เนื้อหาและวิธีการจัดการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ต้องปฏิรูปกระบวนการทัศน์ของครูและนักเรียน แต่ไปเริ่มที่การปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาหลักสูตร และกระบวนการกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดทำให้แม้จะมีการปฏิรูปการศึกษาไปเท่าใด วิธีการสอนของครูและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนก็ไม่มีเปลี่ยนแปลงเลย ดังนั้นเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา ถึงแม้จะอยู่ที่นักเรียน แต่จุดเริ่มต้นอยู่ที่ “ครู”

“ครู” เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดของการปฏิรูปการเรียนรู้ครูเป็นอาชีพที่เก่าแก่ที่สุดอาชีพหนึ่งในโลก สรรพวิทยาการทั้งหลายของมวลมนุษย์ถูกถ่ายทอดจาก “ผู้รู้” สู่ “ผู้เรียน” มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นในระบบหรือนอกระบบ ระบบการเรียนการสอนทำให้วิวัฒนาการของมนุษย์เป็นไปอย่างรวดเร็วการถ่ายทอดด้วยระบบการเรียนรู้ของมนุษย์ใช้เวลาเพียงไม่กี่ปีเท่านั้น มนุษย์รุ่นใหม่ก็จะสามารถสร้างสิ่งใหม่ ๆ ต่อยอดออกไปได้อย่างไม่รู้จบ ภาระหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาความสามารถของผู้เรียน จึงเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบของกระบวนการจัดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ จากกระบวนการทัศน์เดิมที่ครูเป็นผู้มอบความรู้ก็จะเปลี่ยนเป็นช่วยกันออกแบบกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน นั่นคือ “กระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้” เป้าหมายของการเรียนรู้จะมีใช้ที่ตัวความรู้ไปอีกต่อไป เพราะตัวความรู้นั้นมีมากมายมหาศาลเกินกว่าที่จะมอบให้นักเรียนแต่ละชั้นปีได้ นักเรียนในศตวรรษที่ 21 มีหนทางค้นหาความรู้ด้วยตนเองจากสิ่งแวดล้อมและอินเทอร์เน็ตที่ควรทำ คือ มีกระบวนการทัศน์ใหม่ที่จะพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต (Prasert, Polparitkanpim. (2011) ดังนั้นจะเห็นว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้นทุกคนต่างตระหนักดีกว่าบทบาทของครูจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง ระบบโรงเรียนไม่ได้เป็นคำตอบเดียวของกระบวนการเรียนรู้ไปอีกต่อไป การเรียนรู้ไม่ได้อยู่ที่เพียงแคในเวลาเรียน แต่เป็นได้ตลอดเวลา การเรียนการสอนนอกเวลาจึงมักเป็นลักษณะการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้ครูต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเอง อย่างไรก็ตามครูก็ยังต้องรับผิดชอบในเรื่องต่อไปนี้ คือการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนการสอน การติดต่อสื่อสารกับผู้เรียน การแนะนำการเรียนการสอนช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลการวัดและประเมินผลการเรียนรวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน (Watson and Johnson, 2011 : 8)

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งการแข่งขันทางสังคมค่อนข้างสูง ส่งผลต่อการปรับตัวให้ทันเทียมและเท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในบริบททางสังคมในทุกมิติรอบด้าน ดังนั้น การเสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และสมรรถนะของการรู้เท่าทันจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นกับตัว

ผู้เรียน โดยในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ดี ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถศึกษาได้รอบด้านอันเนื่องมาจากการรับรู้ของผู้เรียนมีพื้นฐานการรับรู้ต่างกัน จากความพร้อมส่วนบุคคล ความพร้อมด้านครอบครัว และอาจรวมไปด้วยการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนบางกลุ่มยังใช้รูปแบบเดิมที่ล้าสมัย ใช้การท่องจำเนื้อหาต่างๆ ใช้การบรรยายยังขาดทักษะการแสดงออกประสบการณ์ความคิดสร้างสรรค์ จึงมองได้ว่ารูปแบบการสอนแบบนี้ ยังมีอยู่เพราะยังมีครูที่สอนนาน ๆ ขาดทักษะคอมพิวเตอร์ในการเข้าค้นเทคโนโลยีการสอนในรูปแบบนี้ทำให้นักเรียนไม่สามารถรับข้อมูลได้ทั้งหมดจากการท่องจำ เมื่อจบการศึกษาความรู้ที่ได้จากการท่องจำไม่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริงได้ เพราะไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ปัญหาดังกล่าวต้องเริ่มแก้ไขจากครูผู้สอนเพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มีทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 เริ่มที่ครูก่อนโดยครูจะเป็นผู้ดำเนินการและรับผิดชอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรงการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นให้ทั้งผู้เรียนและครูก้าวเข้าสู่การเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน ผู้ที่ต้องพัฒนาไม่ใช่เพียงผู้เรียนเท่านั้น แต่รวมไปถึงครูด้วยที่ต้องปรับบทบาทเป็นครูในศตวรรษที่ 21 จากความซับซ้อนและไม่ชัดเจนของโลกและสังคม รวมไปถึงสร้างความรู้ขึ้นใช้เองและส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ขึ้นใช้เองเช่นกัน ครูต้องพัฒนาและปรับเปลี่ยนบทบาทเป็น “โค้ช” และการออกแบบการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (Wichan Panich. (2012) ทักษะครูเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการปฏิบัติงานวิชาชีพครูให้บรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการขององค์การทางการศึกษายุคการปฏิรูปการศึกษาจึงต้องมีการศึกษาทักษะของครูและแนวทางการพัฒนาทักษะของครูเพื่อให้ได้เกณฑ์ตามมาตรฐานทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ครูยังขาดความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะสำหรับการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นทักษะการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความรู้ความสามารถ เป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ รวมทั้งปัจจุบันเป็นยุคแห่งการแข่งขันทางสังคมค่อนข้างสูง จึงส่งผลต่อการปรับตัวให้ทันเทียมและเท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในบริบททางสังคมในทุกมิติรอบด้านของครู

ด้วยเหตุผลและความเป็นมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้ดำเนินการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของครู โดยเลือกสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เป็นข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุง กำหนดแนวทางการพัฒนาทักษะของครูให้มีประสิทธิภาพโดยศึกษาสภาพปัญหาที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แล้วนำมาสร้างรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูเพื่อส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 และนำไปประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การศึกษาพัฒนาขึ้นในระดับต่อไปเพื่อให้ได้รูปแบบการ

พัฒนาตนเองของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีความเหมาะสมสำหรับการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะเป็นประโยชน์และนำไปสู่คุณภาพผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาตนเองของครู ในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาตนเองครูในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 โดยแบ่งขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 2,424 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน บุญชุม ศรีสะอาด. 2560 : 43) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 334 คน เป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง และเพื่อเป็นการกระจายข้อมูล จึงแยกตามโรงเรียนประจำอำเภอ

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท ที่มีความรู้ในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้ มีความรู้ความสามารถและผลงานด้านบริหาร การศึกษา

ระยะที่ 3 การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 2,424 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน บุญชุม ศรีสะอาด. 2560 : 43) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 334 คน และเพื่อเป็นการกระจายข้อมูล จึงแยกตามโรงเรียนประจำอำเภอ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผล

2.2 รูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มี 6 องค์ประกอบดังนี้

1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เป้าหมายของรูปแบบ 4) วิธีการพัฒนา 5) สาระการ พัฒนา 6) ผลการพัฒนา

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ คือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

4. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา เดือน มีนาคม 2563 – กุมภาพันธ์ 2564

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ รูปแบบเป็นสิ่งที่สร้างและพัฒนาขึ้นไว้เป็นแนวทางในการทำงาน อย่างใดอย่างหนึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมาย รูปแบบเป็นสิ่งที่สร้างและพัฒนาขึ้นไว้เป็นแนวทางในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังเช่น นรินทร์ สังข์รักษา. (Narin Sangraksa. (2017) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้าง โปรแกรม แบบจำลอง หรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริง ที่สร้างขึ้นจากการลดทอนเวลาและเทศะพิจารณาว่าสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อใช้แทน แนวความคิด หรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบนั้นๆ รวมทั้ง อมรา สิทธิคำ. (Amara Sitthikham. (2017) ได้สรุป ความหมายของรูปแบบการสอนข้างต้น สรุปได้ ว่า รูปแบบการสอนหมายถึง แบบแผนหรือสภาพลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่จัดขึ้นอย่างมีจุดมุ่งหมาย เฉพาะและอย่างเป็นระบบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ รวมทั้งต้องอาศัย วิธีการ เทคนิค และกระบวนการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการจัดการเรียนรู้นั้นเป็นไป ตามหลักการที่ได้ยึดถือไว้

วาสนา มะณีเรือง และคณะ(Wassana Maneeruang et al. (2016).ระบุว่ารูปแบบการพัฒนาครูดี ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบที่สามารถพัฒนาครูเก่งครูดีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มากที่สุดคือการ

สร้างระบบพี่เลี้ยง รองลงมาคือการฝึกอบรม และการนิเทศแบบคลินิก ผู้บริหารกำหนดนโยบายและระบบการพัฒนาคู่มือ และให้ครูแม่แบบนำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูใหม่มีครูแม่แบบซึ่งเป็นพี่เลี้ยงดำเนินการสอนงานให้กับครูใหม่และมีการนำผลการประเมินมาแก้ไข ปรับปรุง การปฏิบัติงานของครูใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ McLaughlin & Talbert (2001) ที่เสนอว่า การสอนงานครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยผู้สอนงานจะเป็นผู้บริหารทุกระดับที่สามารถเป็นผู้สอนงานได้ ผู้ถูกสอนงานส่วนใหญ่จะเป็นครูที่อยู่ในทีมหรือกลุ่มงานเดียวกัน การสอนงานจะเน้นไปที่การพัฒนาผลการปฏิบัติงาน และศักยภาพ ของครูเป็นการสื่อสารแบบสองทาง ทำให้ทุกฝ่ายได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

การพัฒนาตนเองของครู วิธีการพัฒนาคู่มือ มารุต พัฒนาผล (Marut Pattaphol. (2014) สรุปว่าแนวทางการพัฒนาคู่มือที่มีประสิทธิภาพนั้นควรมุ่งเน้นการบูรณาการเข้าไปกับงานประจำ กล่าวคือเป็นการพัฒนาคู่มือบนพื้นฐานของการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ประจำวันที่ออกแบบให้ครูได้พัฒนาตนเองไปพร้อมๆ กับการทำหน้าที่ปกติในลักษณะที่เป็นวงจรการพัฒนา (Development Cycle) โดยให้ครูมองไปที่ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ แล้วประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎี ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการทำงานของตนเอง นอกจากนี้การจัดให้มีผู้ฝึกสอน (Coach) หรือพี่เลี้ยง (Mentor) ยังช่วยทำให้การพัฒนาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการให้ครูพัฒนาตนเองโดยลำพัง และควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการให้การสนับสนุนในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ผลการวิจัยที่ผ่านมายังพบว่าการจัดการความรู้ (Knowledge Management) และการเสริมพลัง (Empowerment) ยังเป็นกลไกสนับสนุนการใช้วิธีการพัฒนาคู่มือดังกล่าวข้างต้นซึ่งกระบวนการพัฒนาคู่มือควรให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ของครูในการที่จะพัฒนาคุณภาพงานเป็นสำคัญ และการพัฒนาคู่มือยังต้องมีความต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติงานประจำของครูไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรม การปฏิบัติจริง การให้ผลย้อนกลับ การติดตาม ซึ่งการพัฒนาคู่มือที่ดีนั้นควรให้ครูได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้จริงกับผู้เรียนด้วย และกระตุ้นให้ครูเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในกระบวนการพัฒนานั้นพร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ควรคำนึงถึงหลักการพัฒนาคู่มือ

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยจำเป็นต้องค้นหายุทธศาสตร์ใหม่ในการพัฒนาระบบการศึกษา สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ (Sutthiphon Jit Mittraphap. (2010) กล่าวในหนังสือเรื่องการเปลี่ยนแปลงโลกของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาสู่ “ครูมืออาชีพ” กล่าวว่าโลกแห่งการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาการศึกษาที่ยอมรับกันว่าเป็นการสร้างความรู้ ความสามารถและพัฒนาศักยภาพของคน ได้แก่การศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การให้โอกาสแก่ผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสรับรู้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของแต่ละคนให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยปราศจากข้อจำกัดทั้งระดับสติปัญญา ความสามารถในการรับรู้และอื่นๆ อีกทั้งหวังว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ

เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ ความคิดทั้งในการแก้ปัญหาวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ในทุกระดับในลักษณะที่เรียกว่า Constructionism และในด้านความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communications Technology-ICT) เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การศึกษาใน อุดมคติเป็นจริงได้ เพราะสามารถแสดงอักษรภาพเสียงภาพเคลื่อนไหวรวมถึงการสร้าง สถานการณ์เสมือนจริง (Virtual Situation) ได้เหมือนกับที่หนังสือภาพเทปเสียงวีดิทัศน์หรือสื่ออื่นๆ ที่มีทั้งหมดรวมทั้งเพิ่มการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับผู้ใช้ได้และสร้างเครือข่ายให้สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างไร้ขอบเขตในแง่ของสถานที่ที่แตกต่างคนละแห่งกัน พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน (Phimphan Techakupt and Pornthip Khuenkan. (2015) ได้สังเคราะห์สมรรถนะครูของประเทศไทยที่กำหนดโดยหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการได้แก่ สำนักงานเลขาธิการ ศรศ. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และสำนักงาน ก.ค.ศ. ซึ่งสังเคราะห์สมรรถนะได้ 15 ด้าน คือ 1) มีความรู้ในเนื้อหาวิชา 2) การสื่อสารและการใช้ภาษา 3) การพัฒนาหลักสูตร 4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) การบริหารจัดการชั้นเรียน 6) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการศึกษา 7) การวัดและประเมินผล 8) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 9) จิตวิทยาสำหรับครู 10) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน 11) คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ 12) การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ 13) ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม 14) การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ 15) การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน บุญชุม ศรีสะอาด. 2560 : 43) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 334 คน และเพื่อเป็นการกระจายข้อมูล จึงแยกตามโรงเรียนประจำอำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผล

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
การดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มาเป็นข้อมูลในการยกร่างรูปแบบการพัฒนาครู

ขั้นที่ 2 ร่างรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มาจัดโครงสร้างโดยให้ครอบคลุมขอบเขตของการศึกษา และพัฒนามาเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาคูตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี วิธีการตรวจสอบโครงสร้าง

ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่

1. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี กับครู ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 334 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวม ได้แก่ แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเป็นแบบสอบถามที่เป็นลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (อ้างถึงใน บุญชุม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

2. การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยนำรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปทดลองใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 3 โรงเรียน จำแนกตามขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ขนาดละ 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเขาพนมแบบศึกษา โรงเรียนท่าชนะ และโรงเรียนไชยวิทยา กับครูที่ทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 30 คน เป็นระยะเวลา 3 เดือน ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 ถึง 31 มกราคม 2564 จากนั้นดำเนินการประเมินผลการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และวิเคราะห์การดำเนินงานพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ มีระดับปัญหาสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ มีระดับปัญหาลดลง

2. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มี 6 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ประกอบด้วย การพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นความต้องการของบุคคลในการที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองจากที่เป็นอยู่ให้มีความรู้ความสามารถที่มากขึ้นหรือสูงขึ้นให้ ในส่วนของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช และอำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้ นักเรียนต้องมีทักษะที่สำคัญ 3 ด้าน คือ 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) ทักษะชีวิตและอาชีพ และ 3) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และ 3) เพื่อให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

องค์ประกอบที่ 3 เป้าหมายของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) ครูสามารถพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) เป็นข้อมูลสารสนเทศที่มีประโยชน์สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายหรือวางแผนในการพัฒนาครูและโรงเรียนได้ต่อไป และ 3) สามารถนำรูปแบบมาใช้ขับเคลื่อนครูให้สามารถพัฒนาตนเอง และสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

องค์ประกอบที่ 4 วิธีการพัฒนา ประกอบด้วย 1) การฝึกอบรม ซึ่งเป็นเทคนิคที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีปัญหา ร่วมกันแก้ไขเพื่อแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงาน 2) การประชุม/สัมมนา ซึ่งเป็นช่องทางที่จะได้เผยแพร่ พูดคุย และแลกเปลี่ยนความรู้กัน 3) การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดมีเป้าหมาย 4) PLC คือการร่วมมือ ร่วมใจกันของครู และผู้บริหารโรงเรียน และหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน 5) ระบบพี่เลี้ยง คือการมีครูพี่เลี้ยงที่มีบทบาทหน้าที่ในการชี้แนะ ถ่ายทอดความรู้และสร้างแรงจูงใจให้แก่ครู 6) ใช้ Platform คือ การเรียนรู้โดยนำ

เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริม ให้ครูแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 7) ฝึกอบรมออนไลน์ คือ การจัดการฝึกทักษะ เพิ่มพูนสาระความรู้ ที่เน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมนั้นเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นข้อความ รูปภาพ หรืออาจจะมีเสียง รวมถึงภาพเคลื่อนไหว ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็น

องค์ประกอบที่ 5 สาระการพัฒนา ประกอบด้วย 1) การวางแผนการจัดการเรียนรู้ คือการใช้สื่อ การเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้ คือการให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุดจำเป็นต้องมีจุดประสงค์ในการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสม 4) การวัดและประเมินผล เพื่อให้การวัดและประเมินผล เป็นไปอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 6 การวัดผลการพัฒนา ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เช่น จัดทำตารางวิเคราะห์หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับทักษะศตวรรษที่ 21 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ เช่น จัดกิจกรรมที่เน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะในศตวรรษที่ 21 กระตุ้นให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ 3) ด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ เช่น จัดแหล่งเรียนรู้ที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จัดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์การสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผล เช่น ดำเนินการจัดเตรียมเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย จิตพิสัย และเน้นประสบการณ์จริงในทักษะในศตวรรษที่ 21 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสรุปภาพรวมของเรื่องที่เรียนหรือมีการสรุปสาระสำคัญตามหลักสูตรและตามทักษะศตวรรษที่ 21

3. ผลการประเมินของรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.1 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า จากการทดลองใช้รูปแบบ การดำเนินงานพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ส่วนด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด

อภิปรายผล

1. สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ มีระดับปัญหาสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ มีระดับปัญหาลดลง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ภาระงานของครูที่มีมาก นอกเหนือจากการสอน ครูบางคนขาดทักษะทางด้านไอซีที รวมทั้งทักษะการสอนหนักมักส่งผลให้เด็กเรียนมากขึ้นขาดอิสระในการจัดการ และครูรุ่นใหม่ที่ยังขาดความเชี่ยวชาญในการสอน ทั้งวิชาการละคุณลักษณะความเป็นครู ขาดประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้สะท้อนได้ถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะครู ให้มีระดับความรู้ ความสามารถ นั่นคือทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ครูและผู้เรียนได้ อย่างเต็มรูปแบบ ส่งผลให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลและประสิทธิผลมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำไพจิตร ไชยพันธ์ (Ampaijit Chaiphan. (2014) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี ทั้งภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวัฒน์ ยุกพลพันธ์ (Siriwat Yubolphan (2016) ได้ศึกษา ปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูเขตอำเภอบ่อทอง สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูเขตอำเภอบ่อทอง สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรพัฒน์ ทองทำกิจ (Jirapat Thongthamkit. (2016) ได้ศึกษา ปัญหาการจัดการเรียนรู้พระปริยัติธรรมแผนกธรรมศึกษา อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนรู้พระปริยัติธรรมแผนกธรรมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า มี 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เป้าหมายของรูปแบบ 4) วิธีการพัฒนา 5) สารการพัฒนา และ 6) การวัดผลการพัฒนา ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี รวมทั้งการสังเคราะห์งานวิจัย และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นรินทร์ สังข์รักษา (Narin Sangraksa. (2017) ที่กล่าวว่า รูปแบบ คือโครงสร้าง โปรแกรม แบบจำลอง หรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้นจากการลดทอนเวลาและเทศะพิจารณาว่าสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อใช้แทน แนวความคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบนั้นๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ วัคควัทพงษ์ (Parichart Wakkuwatpong. (2015) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ที่พบว่า รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรม

ภาวะผู้นำทางวิชาการของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 31 มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ พฤติกรรมภาวะผู้นำที่จำเป็นต้องพัฒนา วิธีการพัฒนา แผนการพัฒนา กระบวนการพัฒนา มี 4 ชั้น ดังนี้ ชั้นที่ 1 การศึกษา พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ที่ต้องการพัฒนา ชั้นที่ 2 การเตรียมการพัฒนา ชั้นที่ 3 การพัฒนาพฤติกรรม ภาวะผู้นำทางวิชาการ ชั้นที่ 4 การประเมินผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ แก่นจักร (Laddawan Kaenchak. (2017) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า 1) องค์ประกอบของการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะ ด้านการพัฒนาตนเอง ของครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 3 ด้าน ได้แก่ (1) ครูมีความรอบรู้ ทางวิชาการและวิชาชีพ (2) ครูมีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม (3) ครูมีความสามารถในการสร้างเครือข่าย และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ณัฐหทัย สร้างสุข (Nathathai Sangsuk (2013) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบ ผสมผสานตามแนวคิดโซลิโอคอนสตรัคติวิสต์เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะการพัฒนาตนเองของครู พบว่า รูปแบบการ ฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดโซลิโอคอนสตรัคติวิสต์เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะ การพัฒนาตนเองของครู มี องค์ประกอบที่สำคัญคือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ และการสะท้อนกลับ ของการพัฒนาระบบการ ฝึกอบรมแบบผสมผสาน กระบวนการออกแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสาน เป็นลักษณะแนวคิดเชิงระบบ

3. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วน ความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่ประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งเมื่อเห็นองค์ประกอบการดำเนินงาน วิธีดำเนินการ และผลการดำเนินงานทำให้สามารถตัดสินใจประเมินออกมาได้ว่า รูปแบบการพัฒนาตนเองของ ครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ปาริชาติ วัคควัทพงษ์ (Parichart Wakkuwatpong. (2015). ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนา พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐหทัย สร้างสุข (Nathathai Sangsuk (2013) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดโซลิโอคอน

สตรีคตวิสต์เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะการพัฒนาดตนเองของครู ที่พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วณิช นิรันตรานนท์ (Wanich Nirantranon. (2017). ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ใน เขตบริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กใน เขตบริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐมา ไกยะฝ้าย (Natcha Gaiyafay. 2019) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร พบว่า รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การดำเนินงานพัฒนาดตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ทดลองใช้มีความพึงพอใจในรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงหากปฏิบัติตามรูปแบบ สามารถใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาดตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ แก่นจักร (Laddawan Kaenchak. (2017). ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาดตนเองของครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาดตนเองของครูโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปฏิบัติในลักษณะเห็นชอบถึงความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และความถูกต้องครอบคลุม ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐมา ไกยะฝ้าย (Natcha Gaiyafay. (2019) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ที่พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร พบว่า ครูได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

การศึกษารูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ค้นพบ ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไป

ได้ของรูปแบบการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ชี้ให้เห็นครูทุกคนเห็นความสำคัญในการพัฒนาตนเอง ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาตนเองการทดลองใช้รูปแบบ การดำเนินงานพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ส่วนด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด เป็นการชี้ให้เห็นว่า บุคลากรครูส่วนใหญ่ตื่นตัวต่อการพัฒนาตนเอง มีการวางแผนที่ดีและสามารถใช้สื่อได้อย่างเชี่ยวชาญและสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.1 ควรจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนให้มีภารกิจหลักในการกำหนดนโยบาย แนวทางและกรอบแนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาตนเอง กำกับกับการจัดทำยุทธศาสตร์ กำกับดูแลการศึกษาวิจัยและการพัฒนา ตัวชี้วัดผลกัต้นยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ และกำกับดูแลการติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานของสถานศึกษา

1.2 ควรมีนโยบายหรือแนวทางในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดความชำนาญในการสอน และมีแนวทางในการพัฒนาตนเองของครูเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

1.3 ควรดำเนินการศึกษา และปรับปรุงระบบงานโครงสร้างการประเมินผลงานและกฎระเบียบที่ล้าสมัยเพื่อปรับเปลี่ยนเนื้อหาของรูปแบบการพัฒนาตนเองของครู แบบค่อยเป็นค่อยไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

2.1 สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบผลการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.2 การนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา ผู้นำไปใช้ต้องศึกษากระบวนการดำเนินงานตามองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ โดยดำเนินการตามขั้นตอนอย่างละเอียด

2.3 สถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญถึงการพัฒนาตนเองของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในการนำรูปแบบการพัฒนาตนเองไปใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียนในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

จิรพัฒน์ ทองทำกิจ. (2559). ปัญหาการจัดการเรียนรู้พระปริยัติธรรมแผนกธรรมศึกษา อำเภอนางรอง

จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ณัฐหทัย สร้างสุข (2556). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดโซลิโอคอนสตรัคติวิสต์เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะการพัฒนาตนเองของครู. สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณัฐณา ไกยะฝ่าย. (2562)การพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร.วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยนครพนม. 9(1),68-75.

ทิตนา แหมมณี. (2554). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทวัน จันทร์กลั่น. (2557). การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการคุณภาพในการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21โรงเรียนบ้านเนินมะปราง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

นรินทร์ สังข์รักษา. (2560). การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปาริชาติ วัคคุทพงษ์. (2558). รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 10(1),89-99

ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. (2554). “ คำนำ ” ใน ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21 แปลจาก 21st Century Skills เบลล์ก้า, เจมส์ และ แบรนต์, รอน บรรณาธิการ โดย วรพจน์วงศ์ กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์ กรุงเทพมหานคร :โอเพ่นเวิลด์ส.

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน. (2558). สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคม ที่เปลี่ยนแปลง.กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

มารุต พัฒนาผล. (2557). เทคนิคและทักษะการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21. จังหวัดราชบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

ลัดดาวัลย์ แก่นจักร. (2560) การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี สฤษดิ์วงศ์.

วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์. (2557). สาขาอาชีพแห่งอนาคต 3. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

วณิช นรินทร์านนท์. (2560). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนกลุ่ม สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพล

ศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในเขต บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุดรธานีเขต 1.วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วาสนา มะณีเรือง และคณะ(2559).รูปแบบการพัฒนาครูเก่งครูดีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน,วารสารสันติ
ศึกษาปริทรรศน์ มจร 4 (2),260-278

ศิริวัฒน์ ยุกพลพันธ์ (2559). ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูเขตอำเภอบ่อทอง
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา

สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2560). แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล.
กรุงเทพฯ : สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย.

สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2553). การเปลี่ยนแปลงโลกของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาสู่“ครู
มืออาชีพ” สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย.
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

อำไพจิตร ไชยพันธ์. (2557). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

อมรา สิทธิคำ. (2560). การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ควบคู่
กับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา (CIPPA MODEL) เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดอย่าง
มีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

Kay, K. (2012). Two Tools for 21st Century Schools and Districts. (Online).

Available :<http://thirteencelebration.org/blog/edblog/edblog-two-tools-for-21-stcentury-schools-and-districts-by-den-kay/2903/>. 2 January 2017.

UNESCO. (2015). All rights reserved First edition Published in 2014 the

United Nations Educational Scientific and Cultural Organization. France : Paris

Watson, G.H. & Johnson, D.W. (2011). “Cooperative Learning in Mathematics

Education” in New Directions for Elementary School Mathematics. pp. 234 – 245.

Virginia : The National Council of Mathematics.

Translated Thai References

- Ampaijit Chaiphan. (2014). Conditions and problems of learning management of teachers under the Saraburi Primary Educational Service Area Office. Master of Education Thesis Education Administration Thepsatri Rajabhat University.
- Amara Sitthikham. (2017). THE DEVELOPMENT OF A TEACHING MODEL USING THE CONSTRUCTIVISION THEORY AND THE CIPPA MODEL TO DEVELOP THE CAPABILITIES OF CRITICAL THOUGHTS. of students in grade 6. Master of Education Thesis Curriculum and teaching disciplines Bansomdetchaopraya Rajabhat University.
- Boonchom Srisaard. (2017). Preliminary research. (10th edition). Bangkok: Suwiriyan.
- Jirapat Thongthamkit. (2016). Problems in learning management of the Dharma teachings in the Dharma Education Department, Nangrong District, Buriram Province. Master of Public Administration Thesis Public Administration Buriram Rajabhat University
- Laddawan Kaenchak. (2017). The development of a model for enhancing competence in self-development of private school teachers under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office, district 2. Curriculum thesis. Master of Education Department of Educational Administration Mahasarakham University.
- Marut Pattaphol. (2014). Techniques and skills of learning management in the 21st century. Ratchaburi Province : Muchan Chom Bueng Rajabhat University.
- Nantawan Chanklin. (2014). A Study of Problems and Approaches to Quality Management in the Development of Student Skills in the Century. 21 Ban Noen Maprang School Phitsanulok Primary Educational Service Area Office District 2. Master of Education Thesis Department of Educational Administration graduate school Phibunsongkhram Rajabhat University.
- Narin Sangraksa. (2017). Educational Research and Development. Nakhon Pathom : Silpakorn University.
- Nathathai Sangsuk (2013). The development of a blended training model based on the syco-constructivist concept to enhance teachers' self-development capacity. Technology and Communication Education Department of Educational Technology Kasetsart University
- Natcha Gaiyafay. (2019). Developing a model for enhancing the capacity for measuring and evaluating learning outcomes for teachers. in schools under the Sakon Nakhon

- Municipality. Journal of Humanities and Social Sciences Nakhon Phanom University 9(1),68-75.
- Office of Higher Secondary Education. (2017). International Standard School Operation Guidelines. Bangkok : Office of Higher Secondary Education Administration.
- Parichart Wakkuwatpong. (2015). Model of Academic Leadership Behavior Development of the head of the foreign language learning group Schools under the Office of Secondary Education Service Area 31. Research and Development Journal Buriram Rajabhat University. 10(1),89-99
- Prasert, Polparitkanpim. (2011). “Foreword” in New Future Skills: Education for the 21st Century, translated from 21st Century Skills Bellanga, James and Brand, Ron, editor by Worapojwong.
- Phimphan Techakupt and Pornthip Khuenkan. (2015). Teacher Competencies and Teacher Development Guidelines in Society. Changed. Bangkok : Office of the Education Council Secretariat Ministry of Education
- Siriwat Yubolphan (2016). Problems of student-centered instructional management for teachers in Bo Thong District. Under the Chonburi Provincial Administrative Organization. Master of Education Program Thesis Educational Administration, Burapha University
- Sutthiphon Jit Mittraphap. (2010). Changing the world of learning in the 21st century and the development of a “professional teacher”, the Association of Professional Development Teachers and Organizations of Higher Education of Thailand, Office of the Higher Education Commission. Ministry of Education.
- Tashana Khamanee. (2011). Pedagogical Science : Knowledge for effective learning process management. (14th edition). Bangkok : Chulalongkorn University.
- Thiphorn Chit Mittraphap. (2010). Changing the world of learning in the 21st century and the development of a “professional teacher”, the Association of Professional Development Teachers and Organizations of Higher Education of Thailand, Office of the Higher Education Commission. Ministry of Education.
- Wanich Nirantranon. (2017). Model of group teacher competency development Effective health and physical education for small schools in the district Services of the Udon

Thani Educational Service Area Office 1. Thesis Doctor of Education in Educational Administration Graduate School, Mahasarakham University.

Wassana Maneeruang et al. (2016). The Model of Teacher Development of Good Teachers of Basic Education Institutions, Journal of Peace Studies MCor 4 (2),260-278

Wichan Panich. (2012). Ways to create learning for students in the 21st century. Bangkok : Sodsri Saritwong Foundation.

Wiriya Ruechai Panich. (2014) .Professional field of the future 3.Bangkok : SE-EDUCATION.

